

Cestovní zpráva

Seminář AVČR "E-knihy na vysokých školách"

20. dubna 2017

Vysoká škola ekonomická v Praze, CIKS

Setkání knihovníků na VŠE v Praze proběhlo 20.4. a účast byla vskutku povedená. Pozvání k přednesu přijalo jedenáct univerzit, z Masarykovy univerzity přijeli hned dva přednášející. Program byl tedy nabitý a cca 40 lidí se do zasedací místnosti Centra informačních a knihovnických služeb sotva vměstnalo. Cílem semináře bylo sdílení zkušeností a dobré praxe s akvizicí, zpracováním, zpřístupňováním, propagací a využíváním odborných e-knih na vysokých školách. Jednotliví přednášející tak měli jasnou osnovu, do které většinou pouze dosazovali statistiky, vlastní názory a nápady.

Jelikož jsou jednotlivé prezentace přístupné on-line (<http://www.akvs.cz/akce/pracovni-seminare-akvs-2017/e-knihy-na-vs/> -> program), pojmu zbytek zprávy spíše jako subjektivní úvahu nad získanými informacemi bez statistik a specifik, které již přehledně shrnula kolegyně Naděžda Haščáková (<https://dspace.tul.cz/handle/15240/20764>).

Jedním z problémů vysokých škol je nejednotný systém, kvůli kterému jsou mnohé zkušenosti nepřenositelné a jejich sdílení tedy slouží spíše pro zajímavost než pro praxi. Velké rozdíly mezi jednotlivými školami netvoří pouze odlišné zaměření, ale především rozdílný přístup vedení univerzit. Zatímco některé považují zpřístupňování odborných publikací pro výuku i výzkum za prioritu, jiné jsou v tomto ohledu opatrnější a investice do nákladných databází i jednotlivých e-knih odkládají, často na neurčito. Jinde je velkým problémem administrativní zátěž spojená s nákupem z několika různých rozpočtů (knihovna, katedry, projekty).

I přesto lze sledovat několik paralel. Většina univerzit například dává jako první prioritu při pořizování EIZ levné a DRM free zdroje, méně už hledí na platformu a poplatky za její využívání. Další společnou zkušeností je obtíž s propagací a ztraktivněním zdrojů, zde převažuje využití sociálních sítí a všemožných posterů, newsletterů, případně i odkazování na e-knihy v regálech. Některé z knihoven se již stihli setkat s problémy spojenými s nákupem databází z projektových fondů, jelikož po skončení projektů často mizí i prostředky na jejich udržení. Posledním z vážných problémů, kterého se někteří přednášející dotkli, je nedostatek kvalifikovaných systémových knihovníků, kteří najdou mnohem lepší finanční ohodnocení jako běžní IT specialisté.

Závěrem musím podotknout, že seminář byl přínosný, ale bylo demotivující vidět jak velké propasti vznikají vlivem rozdílných zájmů univerzit.

Zpracoval: Václav Ovčáčik

